

Sommarlov, på återseende den 16/8

Sommar vid Höjeå

Dags att ta lite ledigt! Veckobladet tar traditionsenligt ledigt på sommaren Så här har ni terminens sista blad.

Om sommaren bjuder på någon inomhusdag så kanske en titt i VB:s digra arkiv kan bli aktuellt. VB:s 70-, 80- och 90-tal är nu digitaliserat och finns tillgängligt i pdf-format. Kanske de sista åren före nystarten 2005 också hinns med under sommaren, det beror som sagt på. För att påminna om hur det var så tar jag fram några artiklar som är 10, 20, 30 eller 40 år gamla i det här numret. Det är artiklar ur det sista numret innan sommaren de åren.

Eftersom den årliga budgetdebatten som numera hålls vid den här tiden, närmare bestämt idag när detta skrivs, hölls sent på hösten i den grå forntiden så har några höstartiklar om budget och hur det är att besöka kommunfullmäktige också slunkit med.

Återstår bara att önska läsare, skribenter och alla andra en Underbar Sommar! Vi ses igen i den här formen den 16:e augusti.

red

Friday for Future alla fredagar

Välkomna på demonstration för klimatet, *varje fredag* någon gång mellan 10- 13 på Stortorget.

Kära blockadbrytare och Palestinavänner!

Ship to Gaza förbereder sig för att nästa år, år 2020 då situationen i Gaza enligt FN blir obeboeligt och 10 år efter Mavi Marmara, åter igen segla mot Gaza i ett nytt försök att bryta den illegala blockaden och även bryta tystnaden om Gazas situation.

För detta behöver vi åter igen väcka opinion och skramla pengar för att tillsammans med Freedom Flotilla köpa en stor båt.

Därför initierar vi i år med kampanjen "Ship to Gaza i hamn", för att under två veckor segla vid västkusten från Stenungsund och norrut. Kampanjen startar den 2-3 juli till och med den 17 juli, ruten bestämt inom kort. Båten utgår ifrån Göteborg och den som vill/kan är välkommen att ansluta där.

Vi genomför detta med en lånad båt, och vi behöver frivilliga insatser, din hjälp att rusta upp båten så snart som möjligt, med arbetsinsatser såsom snickeri, el, VVS, etc. Finns du i närheten och kan/vill avsätta tid att hjälpa oss kontakta collan@staiger.se

Vill du ansluta till kampanjen och segla olika etapper, anmäl dig till mig jaescanilla@gmail.com, båten har plats för ca 10 personer. Välkommen, vi behöver dig aktivist som kan dela ut flygblad, skramla och dig sjökunnig som kan ingå i besättningen.

Mer detaljerad information kan du få om du mejlar collan@staiger.se eller mig jaescanilla@gmail.com

Tillsammans lyckas vi segla igen mot Gaza, och utmana Apartheids staten Israel!

Inför budgetmöte i Lund 2019

Mats Olsson på twitter

Budgetmöte och de borgerliga inklusive FNL planerar att genomföra de största nedskärningarna i Lunds historia. Inom gymnasieskola och äldreomsorg ska det ske med fullt stöd av MP som har en del att förklara. Det enda parti som säger nej till nedskärningar är V.

Ur VB:s arkiv: 1979:21: Dikt om Höjeå

Med anledning av att VPK Lund har inskrivit i sitt trafikpolitiska program kravet på cykel- och gångväg utmed Höje å och att Lomma kommun beslutat anslå 413.000 kr för upprensning av åmynningen.

*Kommunen i Lomma har känt sin plikt
att rensa i Höje å
nog är det värt en liten dikt
när renare å vi nu få*

*Men ansvaret vilar väl troligt ändå
på Lundakommunen också
ja borde det inte vara minst två
som värnar om Höje å*

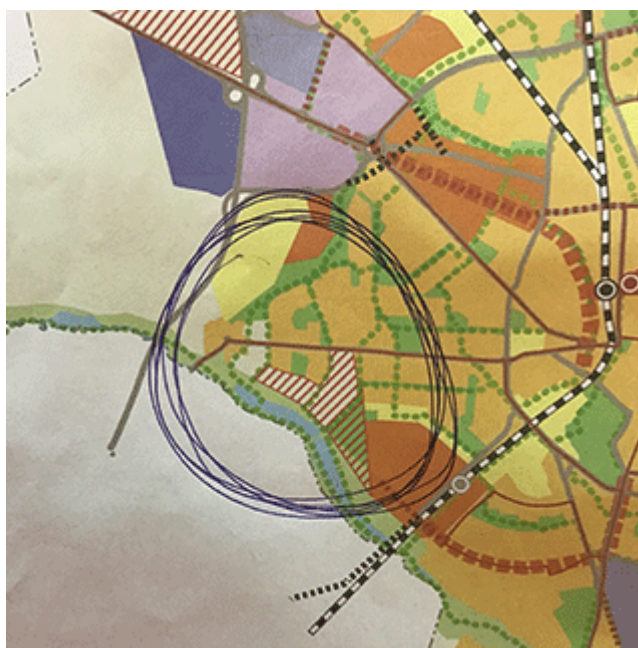
*Vägen till Lomma är blåsig och farlig
det vet du som cyklat därpå
gärna skulle du stillsamt färdas
på brinken av Höje å*

*Så röj då en cykel- och gångväg!
Stöd kravet från VPK
om en ljuvlig, grönskande långväg
vid stranden av Höje .*

Mjau

MP:s initiativ att göra Höjeådalen till naturreservat får ökat politiskt stöd av Ulf N

Miljöpartiets begränsade budgetöverenskommelse med det borgerliga kommunstyret innefattar, som framgått av bland annat lokalpressen, en uppgörelse om att göra Höjeådalen till kommunalt naturreservat. Nu hävdar socialdemokraterna att alla partier är eniga om detta. Det är inte sant. I varje fall är det inte sant enligt den nya översiktsplanen, som antogs i höstas. Planens mark- och vattenanvändningskarta för Lunds tätort visar tydligt att en omfattande exploatering med blandad bebyggelse planeras. Enbart en smal grön remsa längs dammarna och ån sparas enligt planen.

Röda snedstreck visar planerad exploatering!

S, M, L och KD stod bakom beslutet att anta planen. De tre borgerliga partierna har nu genom överenskommelsen med MP svängt och vill förhindra exploateringen. Om även S har ändrat uppfattning sedan översiktsplanens antagande ifjol är det ju enbart glädjande. Ju bredare politisk enighet desto bättre!

Höje å stationsområde

Protestera mot exploateringsplanerna

Det har skrivits många artiklar om Höje å området den senaste tiden i VB och på många andra ställen. Flera olika initiativ har tagits i frågan; miljöpartiet har motionerat om att göra å-dalen till naturreservat och det finns även ett medborgarförslag i Lund som kräver det samma.

Många hör av sig och vill instämma i det uttalande som Klostergårdens byalag gjort i frågan.

Förutom att VB:s spalter är öppna för inlägg så finns det en sida med länkar och nyheter i ärendet där även de namn som skickas in till veckobladets mail läggs till under uttalandet från byalaget.

[Till Höjeå sidan »](#)

Flotten av Gunnar Stensson

När jag härom dagen letade efter en bok fick jag syn på Lilla Teaterns affisch för Kent Anderssons pjäs *Flotten*. Min dotter Sara ritade den när hon var sex år. Figureerna är Långa farbrorn och Pippi.

Pjäsen spelades för fulla hus flera kvällar i samband med Motkarnevalen. *Flotten* handlar om Sverige. Det är en munter satir om socialdemokraternas långsamma reformer omkring 1970.

Jag minns versraden ”Vi far med fem knops fart emot Lycksalighetens ö”. Ingen tvivlade på att *Flotten* skulle komma dit, men det gick förtvivlat långsamt.

I ett par av Veckobladets nummer i vintras visade vi Medusas flotte av den franske konstnären Géricault. Den symboliserar motsatsen. Mänsklighetens egoistiska dödskamp på väg mot undergången.

Men passagerarna på flotten skulle kunna överleva. En av dem som tror det är Raoul Martinez som har skrivit boken *Frihet. Makt, kontroll och kampen för vår framtid*.

Jag har på annat ställe i VB refererat snarare än recenserat några av tankarna i boken. De handlar om hur vi genom att avskaffa ojämlikheten och de globala orättvisorna kan skapa ett nytt solidariskt samhällssystem som tar hand om jordens resurser.

Kanske skulle Greta kunna ta Pippis plats på *Flotten* och föra den mot Rättvisans land bortom den kapitalistiska girighetens stormande hav.

Just nu inleds fullmäktiges budgetmöte

Framför allt är jag intresserad av hur Lunds politiker tänker föra Lunds sjunkande skolflotte i hamn. Det handlar både om grundskolan och gymnasiet.

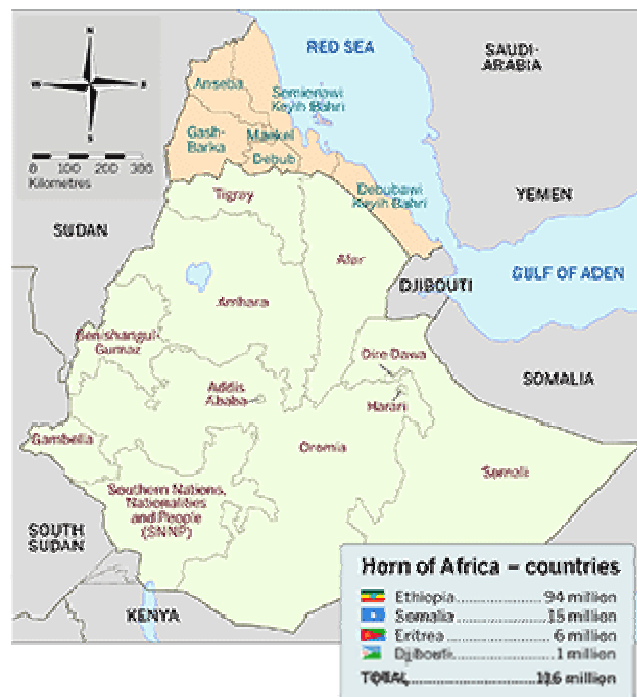
Vilken effekt kommer kritiken från rektorer, lärare och föräldrar att ha? Går ”effektiviseringarna” att stoppa?

Jan Björklund har avgått. Under hans år som skolminister föll Sverige dramatiskt i de internationella kunskapsmätningar som gjordes och för varje år blev en allt lägre andel av landets elever behöriga till gymnasiet. Unga övergav gymnasiedelens yrkesprogram eftersom Björklund beslutat ta bort behörigheten till högskolan.

En gång låg Lunds skolor i toppen i Sverige. En gång låg Sveriges skolor i toppen i världen. Sedan kom de nyliberala reformerna och den osynliga handen började riva i seglen och rycka i rodet.

Igår hörde jag vårens sista riksdagsdebatt. Annie Lööf, C, tog strid för frihet från insyn. Friskoleföretagens ekonomi ska förbli hemlig. Den osynliga handen ska förbli osynlig. Det är nyliberalismens frihetsprincip.

Stora positiva skeenden på Afrikas Horn av Bertil Egerö

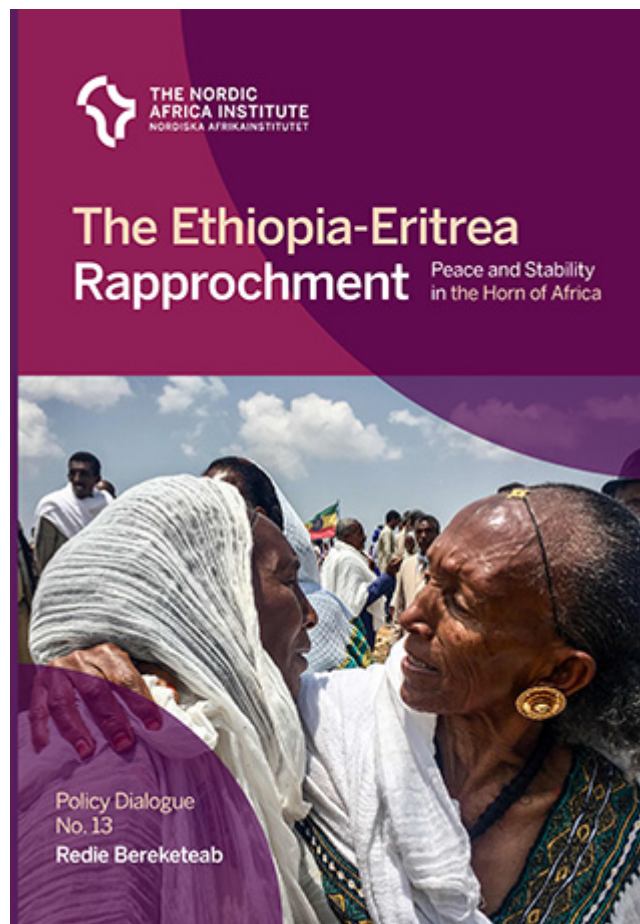
Ordet islossning låter lite malplacerat när det gäller länder på Afrikas Horn, men ett stort genombrott handlar det om. Den 17 år gamla frysta konflikten mellan Etiopien och Eritrea hör idag till historien. Att den lösts betyder mycket för hela det regionala samarbetet.

Det började med att Etiopien i början av 2018 fick en ny premiärminister. Landet var i djup kris både ekonomiskt och politiskt, med uppror inte minst från det stora Oromofolket i söder. Radikala grepp behövdes. Den förre premiärministern valde att avgå och ersattes med en yngre och fritt tänkande politiker. Till hans första åtgärder hörde att i juni 2018 gå Eritrea till mötes i den gränskonflikt som fått båda länderna att hålla tusentals soldater vid den gemensamma gränsen.

Därmed kunde Etiopien få en efterlängtdad tillgång till Röda Havet genom den eritreanska hamnstaden Assab, med sin järnvägslinje direkt till Addis Ababa. Mellan de två länderna utvecklades handeln och tusentals tog sig över den nu öppna gränsen för att träffa släkt de inte haft en chans att möta på de många åren.

Förändringarna blev större än så. Eritrea öppnade sig mot regionens andra länder, med diplomatiska relationer med Somalia och Djibouti. Treparsarsamarbetet som har inletts mellan Eritrea, Etiopien och Somalia innehåller också en utsträckt hand till Sydsudan – vilket kan leda till slutet på det inbördeskrig som sargat det unga landet ända sedan det lyckades bryta sig loss från Sudan.

Någon motsvarighet i Eritrea till liberaliseringen i Etiopien har ännu inte synts till. Diktatorn Isaias Afwerki sitter kvar och inga politiska reformer har ännu rapporterats. Frågan är hur länge det eritreanska folket kommer att vänta, men jag gissar att pressen från omvärlden och kraven från de tusentals soldater som nu kan återvända till ett civilt liv kommer att tvinga fram påtagliga förändringar där liksom de nu äger rum i Etiopien.

Om allt detta står att läsa i en utomordentlig skrift av Redie Bereketeab vid Nordiska Afrikainstitutet i Uppsala, som kan [laddas ner från dess hemsida](#).

Dawit Isaak, om han lever, lär nu uppleva en strimma ljus i horisonten. Sverige, som borde ha gett Eritrea rätt i gränskonflikten men aldrig gjorde det, har en svår utmaning framför sig: att återskapa fungerande relationer och ge honom en chans att återvända till Sverige.

Klimatforskningen vårt mäktigaste vapen av Gunnar Stensson

Frihet. Makt, kontroll och kampen för vår framtid,

Raoul Martinez,

Ordfront 2019.

Frihetens språk har länge använts som ett kontrollredskap för att rättfärdiga fattigdom och urholka demokratin. Raoul Martinez ger en mängd exempel.

När ojämlikheten skju-ter i höjden, ekonomiska kriser bryter ut, människor arbetar mer för mindre pengar, när flyktingar strömmar över gränser, storföretagens makt ökar, skogar försvinner och havsnivån stiger, då är det dags att ta itu med en genomgripande omvärdering av frihetens vördade ideal.

Det är en sådan omvärdering Raoul Martinez gör. Han börjar med att påpeka att det är turen som avgör var man föds, vilka föräldrar man har, vilka

möjligheter man har, vilken begåvning man har, vilket arbete man utför, vilket kön man tillhör.

Vi har inget eget ansvar för dessa villkor. Men ju mer vi förstår om hur världen påverkat oss desto bättre kan vi styra hur vi påverkar världen.

I USA är många fängelser privatiserade. Bolagen som äger dem vill göra vinst. De tjänar på att ha många fångar och ger de politiska partierna bidrag för att skärpa lagarna. De tjänar på att låta fångarna arbeta för låga löner. I somliga delstater lägger man mer pengar på fängelser än på skolor.

Systemet är orättvist. Finanskraschen 2008 orsakades av bedrägeriverksamhet i ofantligt stor skala. Ingen av de rika bedragarna ställdes inför rätta.

Straff handlar om makt. Nelson Mandela frigavs 1990. Han stod kvar på USA:s terroristlista till 2008. Verkliga terrorister hamnar aldrig på terroristlistor.

Vilken lön vi får beror på om vi är rika eller fattiga. Vårt ekonomiska system delar ut väldiga belöningar till de rika, inte för vad de gör utan för vad de äger.

Det visar Thomas Piketty i sin bok *Kapitalet i det tjugoförsta århundradet*. Att födas av rika föräldrar handlar om ren tur. Att samla väldiga tillgångar på hög, tillgångar, som kunde rädda oändligt många människor från nöd, hyllas i vårt samhälle. Ojämlika samhällen har hög brottslighet.

Före första världskriget ägde de europeiska makterna tre fjärdedelar av Afrikas och Asiens industrikapital. De som levde där arbetade för att öka kolonialmakternas konsumtion, säger Piketty.

Idag har vi ekonomisk imperialism som innebär att fattiga länder tvingas ta lån och sedan får betala lånet många gånger om.

På 1980-talet slog nyliberalismen igenom, en ideologi skapad av ekonomerna Hayek och Friedman, tillämpad av Margaret Thatcher och Augusto Pinochet.

I USA manipuleras valen av storföretagen. Bush gav oljebolagens pampar toppjobb i sitt regeringskansli. Nyliberalismen har gett storfinansen möjlighet att befästa och utvidga sin kontroll.

En helt fri marknad existerar inte. Fram till första världskriget hade USA världens högsta importtullar. När de blev världens rikaste land tog de bort dem.

Reklam är storföretagens metod att göra människor till konsument. Medierna kontrolleras av storfinansen. Nyheter och urval utsätts för en filtreringsprocess. Olämplig information undanhålls.

Storbolagen använder sin makt över media och politiker för att förvanska kunskapen om den pågående klimatkatastrofen. Resultatet är att vårt samhälle stapplar in i framtiden förblindat av de oavvisliga kraven på makt och profit.

Motivet är vinst, resultatet är likvärdigt med det värsta krigsbrott. Det är en våldshandling som kan komma att överskugga allt som hände under 1900-talet, påpekar Rebecca Solnit. Det globala Syd kommer att påverkas först. Den växande flyktingkrisen är en föraning om vad vi kan vänta oss.

Vi flyger mycket mer, äger fler bilar, köper mer kläder, tittar på större tv-apparater och använder fler prylar. För att nå dessa materiella framsteg krävs miljardtals fat med olja och miljontals hektar skog, säger Bill McKibben.

Mellan 1997 och 2001 tog den rikaste procenten av världens befolkning en större del av tillväxten än de understa femtio procenten fick tillsammans.

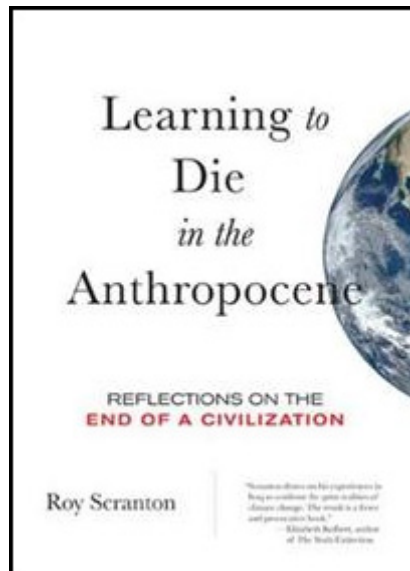

Naomi Klein skriver i sin bok *Det här förändrar allt. Kapitalismen kontra klimatet*:

”Det är en civilisatorisk väckarklocka. Ett kraftfullt budskap – uttryckt på brändernas, översvämningarnas, torkans och utrotningens språk - som säger oss att vi behöver en helt ny ekonomisk modell och ett nytt sätt att dela jorden mellan oss.”

Hon skriver också om klimatforskningens budskap:

”Det här är det mäktigaste vapnet som de progressiva krafterna någonsin har haft i kampen för jämlikhet och social rättvisa”.

PS. Inom kort kommer Roy Scrantons bok *Learning to die in the Anthropocene* ut på svenska. Naomi Klein och flera andra har lovordat den. Den väcker troligen debatt även här.

Noterat

Rutavdraget har fördubblats. Nu kan de rika anställa en väktare som patrullerar mellan deras hus och betala en firma som tar in posten och vattnar blommorna när de semesterar.

När värnskatten för de rikaste avskaffades förlorade staten 6 miljarder i skatteintäkter. Det skulle ha räckt till att höja lönen för alla landets heltidsanställda sjuksköterskor med 4000 i månaden.

Ulla Andersson, Aftonbladet

Ett kreditkort plast äter vi eller andas in varje vecka. Eller sväljer när vi dricker öl. Plasttillverkningen ökar med 4 procent per år.

Sydsvenskan 13/6

Levande döda växtarter är ett nytt begrepp. Det är arter som inte kan fortplantas eftersom bara ett kön lever. En miljon arter hotas av utplåning, däribland många örter. De är viktiga för alla ekosystem.

The Guardian

2018 ökade världens energiförbrukning med 2,9 procent. Utsläppen av växthusgas var de största på 30 år. Störst andel av förbrukningen, 30 procent, hade Kina.

Enligt forskare leder extremt väder till större utsläpp, på sommaren orsakade av att

luftkonditioneringen ökar, och på vintern på grund av ökad uppvärmning.

The Guardian

Pentagon släpper ut mer växthusgaser än Sverige, säger Neta Crawford, Boston University. Enligt *Global Carbon Atlas* ligger Sverige som land nummer 65 när gäller utsläpp. (*Guardian* 13/6).

Något att tänka på inför Nato-övningen i Brösarp, där 44 örlogsfartyg stödda av 40 stridsplan ska landsätta soldater från Sverige, Finland och 16 Natoländer i midsommar.

(Vid en invasionsövning 1960 förde jag fria kriget i trakten av Brösarp bakom fiendens linjer med en jägartropp från Växjö. Vi förflyttade oss per cykel. En hemvärnsman steg ut på sin veranda och besköt oss. Vi undvek att besvara elden. *GS*)

Ur VB:s arkiv: Efter budgetmöte 2009 - Vi betalar inte! Vi betalar inte?

Lyssnade ett slag på fullmäktiges budgetdebatt, på avsnittet om kommunens finansiella mål. Det var faktiskt intressant. Den borgerliga majoriteten föreslog att målet om ett överskott om 2 procent skulle stå kvar trots att de, med hänvisning till krisen, föreslog en underbalanserad budget. Mats Olsson (V) invände högst befogat att det var löjligt med ett mål som alla var överens om att det inte skulle uppnås, något som inte ens hade gått under brinnande högkonjunktur. Det skulle inte öka folks respekt för politiker. Målet borde i stället vara balans över en konjunkturcykel. Och han åberopade regeringens eget finanspolitiska råd som efterlyser kommunal expansion som ett sätt att mildra krisen.

Det blev en intressant debatt mellan oppositions-partierna. Anders Almgren (S) och Anders Ebbesson (Mp) menade med olika emfas att strävan efter budgetdisciplin måste markeras.

Mina sympatier låg hos Mats. Men jag såg ett problem: vem definierar vad som är en konjunkturcykel? Skulle inte det bli en politisk stridsfråga? Ekonomihistoriker (såna som Mats) kan förstås fastställa det efteråt. Men medan det pågår? Själve Adam Smith visste ju inte att det var en industriell revolution som han deltog i.

Fast lösningen på Lunds ekonomiska problem är kanske enkel. Den har formulerats i titeln på en fars av Dario Fo. Kan Saab få 75 procent av sina skulder eftersänkta borde väl Lund kunna få det?

Grr

Ur VB:s arkiv: Från nummer 40 1979 Att gå på kommunfullmäktige

Kan det vara mödan värt att tillbringa en kväll med att lyssna på kommunfullmäktige! Tja, vi tycks inte vara många som tycker det, det är mest en liten grupp habituéer som samlas sista torsdagen i månaden nere på Stadshallen.

I VPK-kretsar finns ju dessutom ibland en sorts rutinmässigt förakt för kommunalpolitiken, som ställs i motsats till det friska utomparlamentariska agerandet, som ofta är mer myt än verklighet. Själva tror vi att VPK skulle ha 29,1% istället för 12,9% om folk här i Lund verkligen gick och lyssnade på några kommunfullmäktige-sammanträden. Så entydig är nämligen bilden: det är VPK som står för kritik och genomlysning, det är VPK som har läst på innan, det är VPK som för fram arbetarrörelsens värderingar här i Lund.

Självelbelåtet säger någon, men det är inte menat sa, Vi har en massa brister och skulle kunna vara mycket bättre, men vi försöker åtminstone. Det gör inte alla.

Det måste upplevas på plats, pressen gör inte det hela rättvisa. Det påstås att vi har en utomordentlig kommunalpolitisk bevakning på lundasideorna i lokalpressen. Visst skrivs det, men utförliga referat finns det inget utrymme för. På 40- och 50-talen kunde man fortfarande läsa utförliga debattreferat från riksdag och kommunfullmäktige i varenda landsortstidning. Så är det inte längre och det är inget mindre än en informationskandal.

-s.h.

Ur VB:s arkiv: Från nummer 21 1989

Det sista numret inför sommaren 1989 hade stor bredd. Det fanns en uppmaning att demonstrera mot den massaker som precis utspelat sig i Kina. Men det fanns också en kommunalpolitisk angelägenhet, förvecklingarna omkring ett ev försök med en bilfri vecka i Lunds centrum.

Sörj över de döda kinesiska själarna!

- *Ned med Deng Xiao Ping, och hela den korrupta byråkratin!*
- *För demokrati och mänskliga rättigheter och en folkets regering!*

Demonstration i morgon i Lund. Samling på Stortorget kl 11, avmarsch kl 11.30. Möte på Stortorget kl 12.15.

Bilfria veckan

Den bilfria försöksveckan bör genomföras i maj nästa år. Så svarar Lars Åström (s) på en vpk-

interpellation.

Beslutet om en bilfri försöksvecka gav många människor förhoppningar om att innerstaden skulle befrias från bilar för gott eller att biltrafiken åtminstone skulle begränsas radikalt. Sedan sköt Gat- och trafiknämndens majoritet upp den på obestämd tid. Det uppfattades som ett avslag inte bara på försöksveckan utan också på förhoppningarna om en permanent biltrafikreform.

Lars Åströms svar måste bedömas i detta perspektiv. Det innebär att försöksveckan verkligen genomförs. Det är ett välkommet besked.

Det hade naturligtvis varit bättre om veckan redan varit genomförd som ursprungligen planerades. Nu är det omöjligt. Men det är möjligt att genomföra den i september som föreslås i interpellationen.

Det viktigaste nu är emellertid att diskutera vad som ska komma efter försöksveckan. Vi för inte låta uppskovet av den försena hela biltrafikreformen.

Vpk har redan lämnat in en motion med krav på bilfri innerstad - naturligtvis med undantag för handikappfordon och annan behörig trafik. Flera andra partier har också uttalat sig för radikala begränsningar av biltrafiken. Nu är det dags för dem att konkretisera sig. Gat- och trafiknämnden bör fortsätta den planering som ursprungligen syftade till att genomföra försöksveckan. Då kan kommunfullmäktige fatta beslut i omedelbar anslutning till försöksveckan.

Hur långt de andra partierna är beredda att gå beror på opinionstrycket. Det beror på om organisationer och enskilda som vill befria innerstaden från bilar och begränsa biltrafiken i stort hör av sig och deltar i debatten.

Ur VB:s arkiv: Veckobladets sommartävling 1999 - Författare på Lundaspår

Identifikation av litterära citat är en populär sommartävling i tidningar som räknar med en viss bildning hos läsekretsen. Vi i VB är inte mer originella än att vi tar efter. Citaten handlar alla på något sätt om Lund och på något sätt om tåg. Kända författare blandas med mindre kända, spännvidden i tid är mer än hundra år.

Ange citatets nummer före författaren i listan nedan. Skicka in kupong eller kopia till VB senast 16 augusti. Vinnaren får två Oresund Runt-biljetter och redaktionens beundran.

Den 16 augusti det gällde var ju 1999 så biljetterna är sedan länge uppåta men beundran kan man fortfarande vinna! Vem vann då? Det kan man säkert hitta om man gräver i arkivet. Kanske en uppgift för en regnig sommardag!
red

- Gunnel Beckman, Oskuld, 1978
- Victoria Benedictsson, Cedergren gör sexa ikväll, 1884
- K. Arne Blom, Lilla Marlene, 1991
- Ingvar Dahlström, Sommarnattsresorna, 1979
- Fredrik Ekelund, Stuv, Malmö kom!, 1984
- Ola Hansson, Resan hem, 1895
- Gustaf Hellström, Sex veckor i Arkadien, 1925
- Majken G. Johansson, Barnen i Saras hus, 1975
- Nils Kellgren, Tro i alla påsar, 1953
- Paul Lindblom, Under världens tak, 1945

- Arne H. Lindgren, Kullerstengsgatan, 1973
- Sven-Olof Lorentzen, Gammal man med trumpet, 1988
- Max Lundgren, Hunden som äntligen visslade, 1961
- Öjevind Lång, Kapten Dynamit, 1976
- Artur Möller, Femton år, 1922
- Fritiof Nilsson Piraten, Tre terminer, 1943
- Göran Printz-Påhlson, Dikter för ett barn i vår tid, 1956
- August Strindberg, Skånska landskap med utvikningar, 1897
- Sven-Christer Swahn, Bäste bror, 1960
- Otto Wilhelm, Bekanta, 1926
- Anders Österling, Minuter och sekunder, 1912

[Till citaten »](#)

Ur VB:s arkiv: Från nummer 20 1999: Vankelmod (v)

Även för 20 år sedan, 1999, var det EU-val på senvåren. Om sina våndor inför detta skrev Gunnar Sandin under sin kåserisignatur Gr följande betraktelse.

Det var väl inget storslaget valmöte, men klart bättre än den gången för tre veckor sen när det regnade, och framför allt bättre än veckan efteråt när valkommittén hade glömt detta med nyckel till partilokalen så att högtalaren stod inlåst. Nu framlade Ann vänsterpartiets EU-linje på ett lågmält och balanserat sätt, med små trevliga kopplingar till de låtar som Röda Kapellet interfolierade med.

Just hemkommen hade jag fortfarande bastuban på ryggen när Jonas ringde.

– Så du spelar på vänsterns möten fast du är positiv till EU? Det kunde inte jag förmå mej till, den här gången. Och hur tänker du egentligen rösta?

Ärligt fick jag erkänna att jag inte visste, att jag hade skjutit den frågan ifrån mej. Förra gången hade jag rö stat på vänsterpartiet och kryssat för Sten De Geer som var uttalad EU-vän. Han stod visserligen på garanterat icke valbar plats men att hans fanns på listan markerade att det fanns oliktänkare i partiet, och att de accepterades.

Jonas hade gjort likadant då. Nu var hans och min position utstämplad trots att den kan underbyggas med goda marxistiska argument, omfattas av de allra flesta vänsterpartierna och fackföreningarna i Europa och (enligt opinionsmätningar) delas av åtskilliga som röstade vänster i riksdagsvalet.

Rösta på Pierre Schori (s)? Möjligen, men han har solkats under sin verksamhet som minister. Rösta på Staffan Burenstam Linder (m), för att djävlas? (Jag minns förresten att min mor, vanligen k-väljare, en gång valde högern i förhoppningen att ett starkare högerparti skulle tvinga arbetarpartierna att samarbeta.) Vi flinade en stund åt tanken men fann att EU-valet trots allt var för allvarligt för den sortens skämt.

Rösta blankt? Men en sån röstsedel buntas vid sammanräkningen ihop med de ogiltiga och är därför oduglig som demonstration. Lika illa vore det att kassera en röstsedel genom att skriva dit en schysst kandidat.

– Jag ska tänka vidare på saken, avslutade jag lamt. Det är trots allt några dagar till valet.

Två dar tidigare hade jag varit på begravning i Kristianstad. En fin och värdig ceremoni, en utmärkt parentation av Jörn Svensson.

Efteråt hamnade jag vid samma bord som några rikspolitiker (v). Efter några mustiga skämt om paret Erik & Ylva (inte lämpliga att återge här) kom samtalet in på EU. Under den kommande valperioden kommer vänsterpartiet säkert att byta linje i EU-frågan, fick jag veta. Fyra uppräknade riksdagsledamöter utpekades som villiga att gå i bräschen. En av dem var förstås Lennart Wärmby, som nu senast har bekräftat sin hållning i en Svenska Dagbladet-intervju. Men även inom den högsta partiledningen sades en ny inställning ha mognat fram. (Detta gällde naturligtvis inte Lars Ohly som fortsätter att positionera sej för partiledarskapet, även om det dubbla uppdraget som riksdagsledamot och partisekreterare lär slita hårt på honom.) Före valet händer förstås ingenting. Det gäller att inte äventyra bilden av ett starkt EU-kritiskt parti som går hem ute i bygderna.

Det lät positivt. Synd bara med alla konvulsioner på vägen. Och så synd och taffligt, sade flera, att partiet i Skåne hade gjort sej av med Rolf Nilson. Jag försökte förklara fenomenet med åsanisseleninisterna i Sjöbo med omnejd och deras paradoxalt starka position, men möttes av huvudskakningar.

Apropå det, hur går det med arbetet i region Skåne, frågade någon. Jag lovade att Veckobladet skulle återkomma med en kritisk granskning. Man förvånas f.ö. ständigt över hur flitigt VB läses inom v-kretsar i Stockholm och andra fjärran orter.

– Det ordnar sej nog, sa jag till Jonas. Nu kommer ju Herman Schmid in i EU-parlamentet och han är allmänt resonabel, det visade han senast på debatten i Lund med Jan Otto Andersson. Och Jonas Sjöstedt är förständig. När EU-informatören Christian Andersson, som du känner, fortfarande var radiojournalist bevakade han Nej till EU:s kongress i Lund före folkomröstningen, kom han ut alldeles hänförd och sa: Där har vi vänsterpartiets nästa ordförande!

Vi enades om Sjöstedts allmänna förtjänster han hade t.ex. skött sej lysande i radioutfrågningen nyss - och beklagade att enligt en opinionsmätning bara åtta procent av väljarna hyste stort förtroende för honom, en bottenposition bland toppkandidaterna. Per Gahrtons utstrålning har han förstås inte, och det är inte säkert att han som partiledare är utrustad med Lars Werners eller Gudrun Schymans instinktiva politiska klokhet. Men kvalitet vinner i längden.

– Och hur tänker du rösta? upprepade Jonas.

– Jag vet inte, svarade jag. Men jag tänker bestämma mej tills det är dags att skriva i VB.

Nu är det dags. Okej: jag tänker rösta på vänsterpartiet och kryssa för Ann Schlyter, som är klok och hade förtjänat en plats högre upp på listan.

Jag röstar utan entusiasm men tröstar mej med att EU-valet inte är särskilt betydelsefullt. Det blir viktigare nästa gång, när parlamentet är mäktigare, och till dess kan jag vara med och verka för en positiv förändring av den svenska vänsterns hållning.

Gr